

Ny struktur i universitets- og høyskolesektoren

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

25. mars 2015

De store utfordringene

Globalt

- Klima
- Fattigdom
- Energi

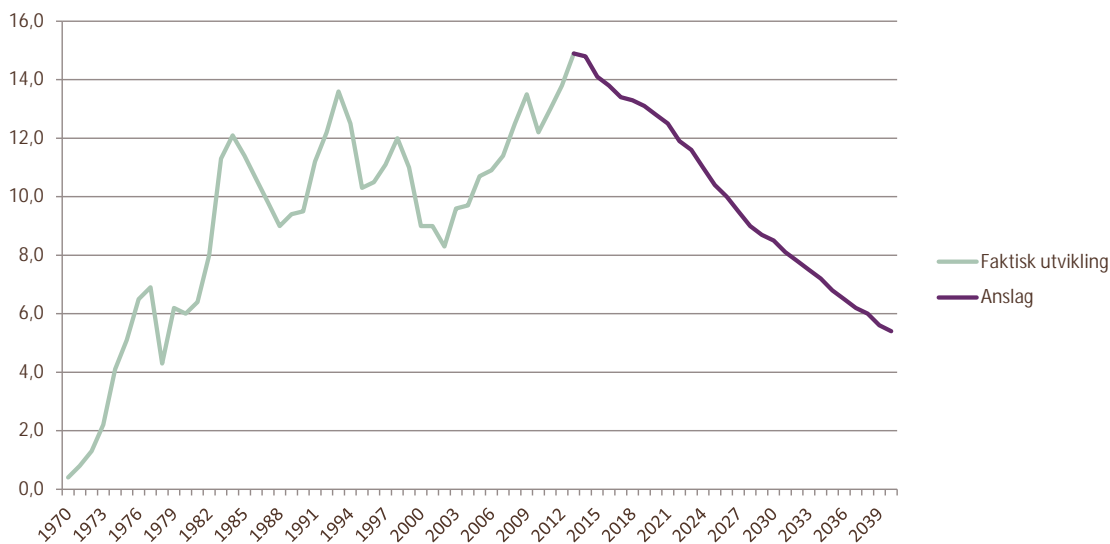
Nasjonalt

- Velferdsstatens bærekraft
- Grønt skifte
- Konkurranseskraft

Mot den nye normalen

Etterspørsel fra olje- og gassvirksomheten. Prosent av BNP for Fastlands-Norge

Kilde: Finansdepartementet.

Ny struktur i universitets- og høyskolesektoren

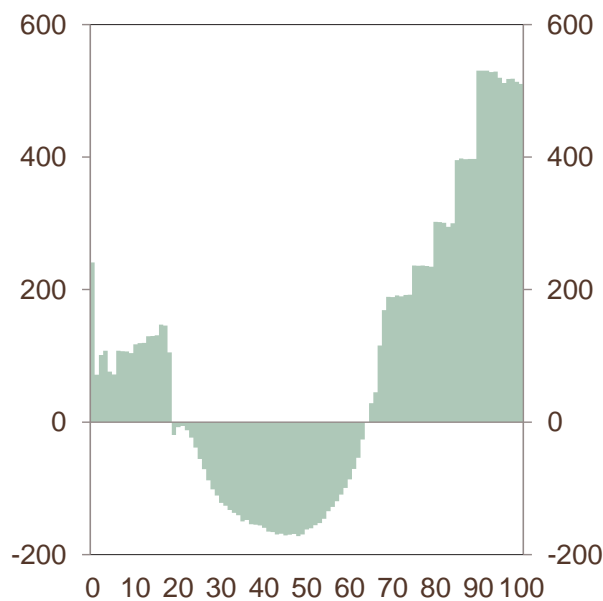
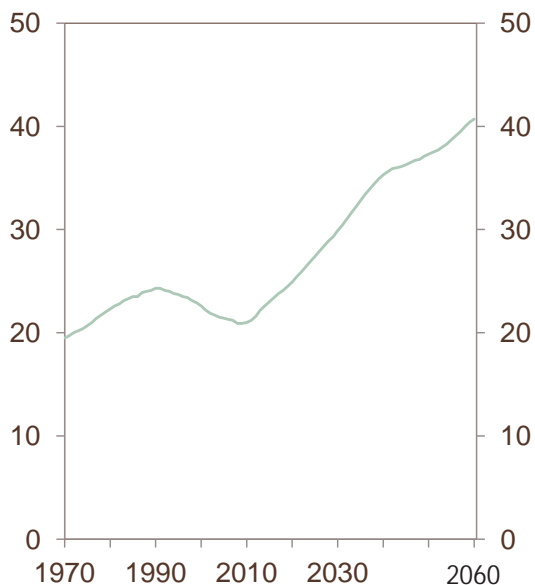
25. mars 2015

Kunnskapsdepartementet

Flere eldre gir økte utgifter

Antall eldre (67 år og over) i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder (20–66 år). Prosent

Netto overføringer etter alder i 2010. 1000 kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Kunnskapsdepartementet

Små og fragmenterte fagmiljøer

Mange studiesteder har svak rekruttering, evalueringer har påvist sviktende kvalitet i flere sentrale utdanninger, og flere prosesser trekker i retning av spredning av utdanninger og fagmiljøer.

Stjernø-utvalgets innstilling, 2008

*Often, research areas are too fragmented to compete at international level.
Many of the research groups are below critical mass...*

Evaluering av farmasøytisk forskning, 2006

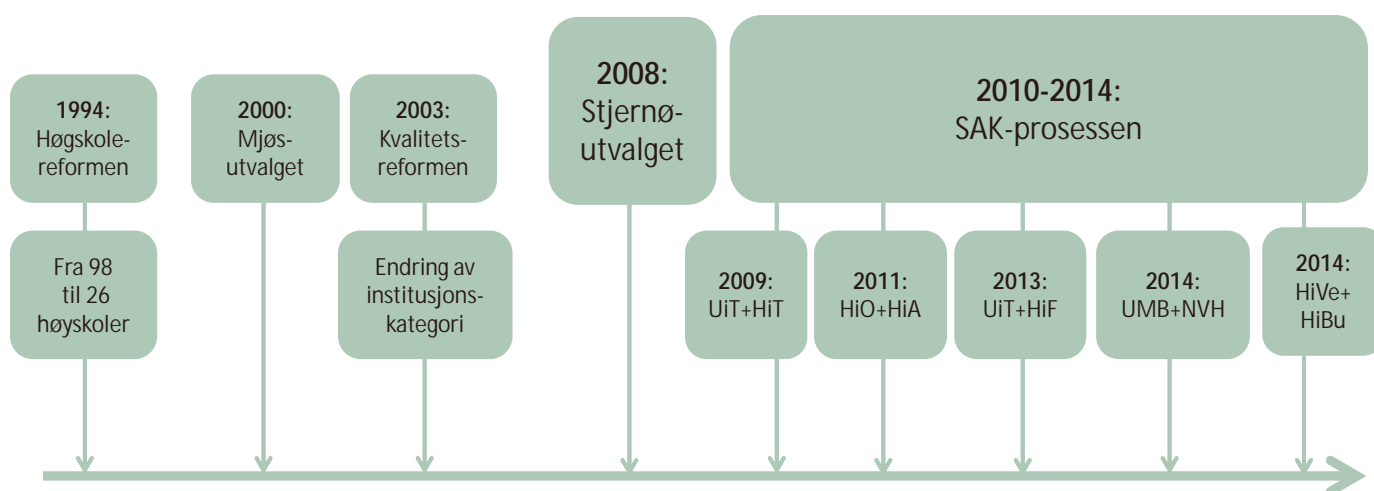
A particular concern is that some units are on the low side of critical mass, and that research efforts accordingly are spread too thinly at the cost of quality.

Evaluering av økonomifaget 2007

The research in these mostly small units was fragmented, without a sufficiently clear focus ...which resulted in superficial results.

Evaluering av sykepleievitenskap, 2011

Veien hit

Mål for meldingen

- Utdanning og forskning av høy kvalitet
- Robuste fagmiljøer
- God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet
- Regional utvikling
- Verdensledende fagmiljøer
- Effektiv ressursbruk

Premisser

- Sikre desentralisert utdanningstilbud
- Bidra til regional utvikling og verdiskaping
- Styrke kontakten med arbeidsliv og næringsliv

Kvalitetskriterier

- Antall årsverk med førstestilling (doktorgrad e.l.)
- Studentrekruttering
- Studenters tidsbruk og fullføring
- Publisering av ny forskning
- Eksterne inntekter
- Størrelse på doktorgradsprogram
- Samspill med samfunnet
- Internasjonal orientering

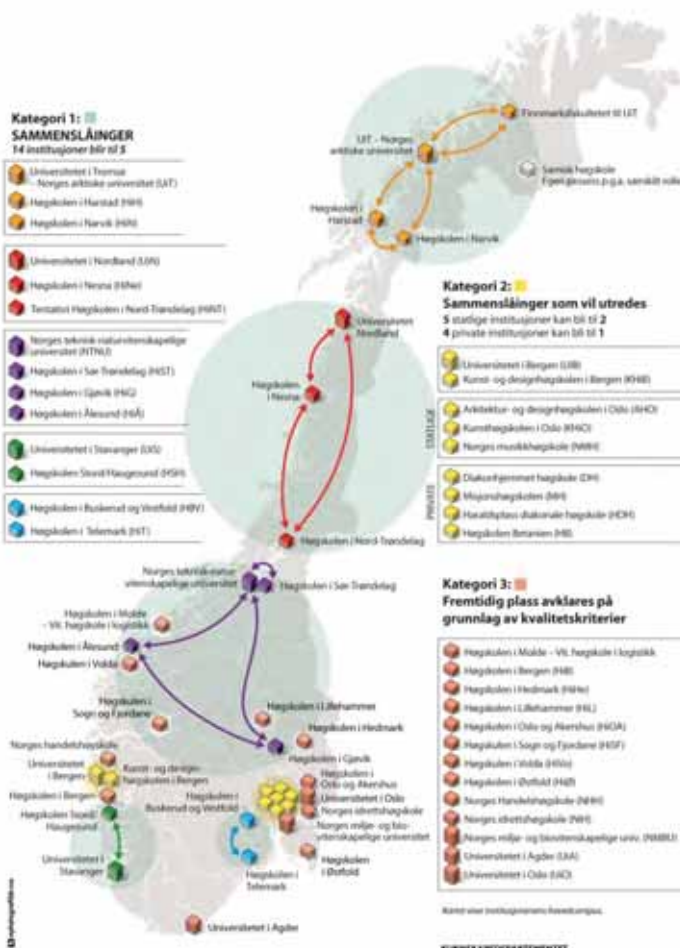
Ny struktur i universitets- og høyskolesektoren

25. mars 2015

Kunnskapsdepartementet

Kategori 1: Sammenslåinger

- Høgskolen i Buskerud og Vestfold + Høgskolen i Telemark
- Høgskolen Stord/Haugesund + Universitetet i Stavanger
- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) + Høgskolen i Sør-Trøndelag + Høgskolen i Ålesund + Høgskolen i Gjøvik

Ny struktur i universitets- og høyskolesektoren

25. mars 2015

Kunnskapsdepartementet

Kategori 1: Sammenslåinger

- Høgskolen i Harstad + Høgskolen i Narvik + Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
- Høgskolen i Nesna + Universitetet i Nordland + tentativt Høgskolen i Nord-Trøndelag

Kategori 1: SAMMENSLÅINGER 14 institusjoner blir til 5

- Universitetet i Tromsø
- Norges arktiske universitet (SNT)
- Høgskolen i Harstad (HNS)
- Høgskolen i Narvik (HNS)
- Universitetet i Nordland (UNL)
- Høgskolen i Nesna (HNS)
- Tentativt Høgskolen i Nord-Trøndelag (HNT)
- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
- Høgskolen i Sør-Trøndelag (HST)
- Høgskolen i Gjøvik (HGU)
- Høgskolen i Ålesund (HGU)
- Universitetet i Stavanger (UIS)
- Høgskolen Sørvest-Haugesund (HVS)
- Høgskolen i Buskved og Vinfrø (HVV)
- Høgskolen i Telemark (HT)

Kategori 2: Sammenslåinger som vil utredes 5 statlige institusjoner kan bli til 2 4 private institusjoner kan bli til 1

- Universitetet i Bergen (UB)
- Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHD)
- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (ADH)
- Kunsthøgskolen i Oslo (KHOS)
- Norges musikkhøgskole (NMH)
- Diakonhjemmet høgskole (DH)
- Misjons høgskolen (MH)
- Haraldsplass diakonale høgskole (HSH)
- Høgskolen Betanien (HB)

Kategori 3: Fremtidig plass avklares på grunnlag av kvalitetskriterier

- Høgskolen i Molde - VL Høgskole i Kristiansk
- Høgskolen i Bergen (HB)
- Høgskolen i Hedmark (HNS)
- Høgskolen i Lillehammer (HNS)
- Høgskolen i Oslo og Akershus (HNS)
- Høgskolen i Sogn og Fjordane (HNS)
- Høgskolen i Trondheim (HNS)
- Norges Handelshøgskole (HNS)
- Norges idrettshøgskole (HNS)
- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (HNS)
- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (HNS)
- Universitetet i Agder (UA)
- Universitetet i Oslo (OU)

Ny struktur i universitets- og høyskolesektoren

25. mars 2015

Kunnskapsdepartementet

Kategori 2: Sammenslåinger som vil utredes

- Kunst- og designhøgskolen i Bergen + Universitetet i Bergen
- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo + Kunsthøgskolen i Oslo + Norges musikkhøgskole
- Diakonhjemmet høgskole + Misjons høgskolen + Haraldsplass diakonale høgskole + Høgskolen Betanien

Kategori 1: SAMMENSLÅINGER 14 institusjoner blir til 5

- Universitetet i Tromsø
- Norges arktiske universitet (SNT)
- Høgskolen i Harstad (HNS)
- Høgskolen i Narvik (HNS)
- Universitetet i Nordland (UNL)
- Høgskolen i Nesna (HNS)
- Tentativt Høgskolen i Nord-Trøndelag (HNT)
- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
- Høgskolen i Sør-Trøndelag (HST)
- Høgskolen i Gjøvik (HGU)
- Høgskolen i Ålesund (HGU)
- Universitetet i Stavanger (UIS)
- Høgskolen Sørvest-Haugesund (HVS)
- Høgskolen i Buskved og Vinfrø (HVV)
- Høgskolen i Telemark (HT)

Kategori 2: Sammenslåinger som vil utredes 5 statlige institusjoner kan bli til 2 4 private institusjoner kan bli til 1

- Universitetet i Bergen (UB)
- Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHD)
- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (ADH)
- Kunsthøgskolen i Oslo (KHOS)
- Norges musikkhøgskole (NMH)
- Diakonhjemmet høgskole (DH)
- Misjons høgskolen (MH)
- Haraldsplass diakonale høgskole (HSH)
- Høgskolen Betanien (HB)

Kategori 3: Fremtidig plass avklares på grunnlag av kvalitetskriterier

- Høgskolen i Molde - VL Høgskole i Kristiansk
- Høgskolen i Bergen (HB)
- Høgskolen i Hedmark (HNS)
- Høgskolen i Lillehammer (HNS)
- Høgskolen i Oslo og Akershus (HNS)
- Høgskolen i Sogn og Fjordane (HNS)
- Høgskolen i Trondheim (HNS)
- Norges Handelshøgskole (HNS)
- Norges idrettshøgskole (HNS)
- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (HNS)
- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (HNS)
- Universitetet i Agder (UA)
- Universitetet i Oslo (OU)

Ny struktur i universitets- og høyskolesektoren

25. mars 2015

Kunnskapsdepartementet

Kategori 3: Fremtidig plass avklares på grunnlag av kvalitetskriterier

- De største kan fortsette alene
- Det samme gjelder flere vitenskapelige høyskoler
- Noen må vurderes på nytt etter en tid
- Andre må vi fortsette dialogen med nå – særlig på Vestlandet

Kategori 1: SAMMENSLÅINGER

14 institusjoner blir til 3

- Universitetet i Tromsø
- Norges arkitekt universitet (SAT)
- Høgskolen i Harstad (HNS)
- Høgskolen i Narvik (HNS)
- Universitetet i Nordland (UNU)
- Høgskolen i Nereid (HNS)
- Telemark Høgskolen i Nord-Trendelag (HNS)
- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
- Høgskolen i Sør-Trendelag (HNS)
- Høgskolen i Gjøvik (HNS)
- Høgskolen i Ålesund (HNS)
- Universitetet i Stavanger (UNU)
- Høgskolen Sørvest-Haugalandet (HNS)
- Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HNS)
- Høgskolen i Telemark (HNS)

Kategori 2: Sammenslåinger som vil utredes

5 statlige institusjoner kan bli til 2
4 private institusjoner kan bli til 1

- Universitetet i Bergen (UNU)
- Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KND)
- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (ADH)
- Kunsthøgskolen i Oslo (KHOS)
- Norges musikkhøgskole (NMH)
- Diakonhøgskolen i Oslo (DHO)
- Høgskolen i Østfold (HNS)
- Høgskolen i Akershus (HNS)
- Høgskolen i Hedmark (HNS)
- Høgskolen i Lillehammer (HNS)
- Høgskolen i Oslo og Akershus (HNS)
- Høgskolen i Sør- og Fjordane (HNS)
- Høgskolen i Molde (HNS)
- Høgskolen i Volda (HNS)
- Høgskolen i Østlandet (HNS)
- Høgskolen i Vestlandet (HNS)
- Høgskolen i Agder (HNS)
- Universitetet i Oslo (UNU)
- Universitetet i Oslo (UNU)

Kategori 3: Fremtidig plass avklares på grunnlag av kvalitetskriterier

- Høgskolen i Molde - VIL Høgskole i Gjøvik
- Høgskolen i Bergen (HNS)
- Høgskolen i Hedmark (HNS)
- Høgskolen i Lillehammer (HNS)
- Høgskolen i Oslo og Akershus (HNS)
- Høgskolen i Sør- og Fjordane (HNS)
- Høgskolen i Molde (HNS)
- Høgskolen i Volda (HNS)
- Høgskolen i Østlandet (HNS)
- Høgskolen i Vestlandet (HNS)
- Høgskolen i Agder (HNS)
- Universitetet i Oslo (UNU)
- Universitetet i Oslo (UNU)

Kartet viser institusjonens hovedkvarter.

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Ny struktur i universitets- og høyskolesektoren

25. mars 2015

Kunnskapsdepartementet

Nye krav for master- og doktorgradsprogrammer

- Samarbeid med NOKUT og Forskningsrådet
- Forankres i sterkere fagmiljøer
- Overgangsperiode for dagens programmer

Ny struktur i universitets- og høyskolesektoren

25. mars 2015

Kunnskapsdepartementet

Strengere krav for å bli universitet

- Flere studenter på doktorgradsprogrammene
- Flere ferdig utdannede kandidater
- Doktorgradsutdanning i fire sentrale fag

Ny ledelsesmodell

- Ny hovedmodell:
Ekstern styreleder og ansatt rektor
- Styringsmodell med valgt rektor kan beholdes

Stor satsing

- Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning
- Strukturreform
- Melding om kvalitet i 2017

Andre tiltak

- Nasjonale deleksamener i utvalgte fag
- Ny tilsynsmodell for NOKUT, mer vekt på kvalitet
- Krav om 4 i matematikk for opptak til lærerstudiet
- Flere ønsker å stille krav utover generell studiekompetanse
- Høyere forventninger til læringstrykk og læringsutbytte
- Endringer i regler for opprykk til høyere stillinger
- Justert finansieringsmodell

Foto:

Lysbilde 2: NTB Scanpix

Lysbilde 6 og 12: Sveinung Uddu Ystad

Lysbilde 11: NMBU/Sverre Chr. Jarild

Lysbilde 14, 15 og 16: Svein Erik Dahl/Samfoto;

Lysbilde 17: Benjamin A. Ward

Lysbilde 18: Wikimedia Commons

Lysbilde 10-13: Nyhetsgrafikk

